

Foredrag, skal jeg nu ikke trætte det høie Thing længere.

Jagd: Siden jeg for tre Dage siden forlangte Ordet, er der blevet bragt en saadan Masse Stof ind i Forhandlingerne, at en stor Del af, hvad jeg vilde sige, er bleven overflødig og tildels fortrængt af Interessen ved andre Spørgsmaal, som senere ere blevne reiste. Men der er dog enkelte Bemærkninger, som jeg finder Anledning til at fremkomme med. Debatten begyndte med, at der haade fra Mindretallets og Flertallet Side fremkom anerkjendende Udtalelser om Lovforslaget, som man ansaa for saa anbefalelsesværdigt, at man opfordrede til dets energiske og hurtige Fremme. Man fandt ikke andre Indvendinger derimod end saadanne, som man haabe, ikke skulde lægge Hindringer i veien for Lovforslaget. Men ved at komme nærmere ind paa de ærede Herrers Udtalelser ser man, at disse Smaahindringer løbe op til 2—3 Millioner, hvormed man vil formindste Statsindtægterne, og jeg tror nok, at de Herrere ville kunne sige sig selv — saa meget Kjendskab maa de vel have til de politiske Forhold — at med disse Fordringer er Lovens Gjennemførelse en Umulighed. Men efterhaanden er det kommet mere og mere frem, man har talt sig varm og har talt rent ud af Bøsen, at man ikke ønsker det nærværende Lovforslag fremmet, ja, de to sidste ærede Talere sagde endog, at det ikke var saa godt som den Toldlov, vi nu have. Jeg er ikke istand til at se dette og har Bæmselighed ved at fortaa disse Raisonnementer. Der har nu i saa mange Aar været raabt paa Revision af Toldloven, og jeg kan ikke se Andet, end at Lovforslaget haade i sin oprindelige Stikelse og saaledes, som det i Landsstinget er blevet bearbejdet, ærlig har stræbt frem mod saadanne Reformer, som man offentlig har udtalt sig for, og som man i de foregaaende Aar har fremstillet som noget saa Anbefalelsesværdigt. Altsaa, den Kritik kan jeg ikke fortaa, og jeg kan ligesaa lidt være enig i de Doktriner, hvormed man begrundet den; thi det er da i det Væsentlige kun Doktriner, man opstiller imod det foreliggende Lovforslag. Naar man for det Første hævder, at det er en nødvendig Betingelse, at der skal finde Nedgang Sted i Toldindtægter, da kan jeg ikke erkjende Rigtigheden af denne Fordring, selv om man, som Regjeringen og Landsstinget ere blevne enige om, vil dække denne Nedgang med andre Indtægter; men alligevel opfylder Lovforslaget jo denne Fordring, idet den Nedgang i de Toldsatser, man stærkest har udtalt sig imod, vil fremkalde en betydelig

Formindstelse i Toldindtægterne. Dernæst er der en Paastand, som fremsættes baade fra Flertallet og af enkelte Herrere af Mindretallet — jeg er dog stærkt i Tvivl, om disse virkelig kunne henregnes til Høire — der er af dem fremsat den Paastand, at det er for den store Befolknings eller rettere for den fattige og uformuende Befolknings Skyld, at man fremsætter sine Indvendinger mod Lovforslaget. Man hævder atter disse gamle, ormstutne Doktriner om Frihandel — Næringsfrihed ere vi Gudskelov nu fri for at drøfte — men jeg vil rigtignok sige, at naar de Herrere fremsætte med afgjørende Bished, at Frihandel er til den store Befolknings, navnlig den uformuende Befolknings Fordel, da staar dette ikke i Samklang med Kjendsgjerningerne. Det har hverten viist sig i Danmark eller andetsteds, at Manchesterstolens Theorier have forbedret de fattige Klassers Aar; jeg vil tværtimod hævde, at de yderste Forkæmpere for denne Klasse, Socialdemokraterne, have forlængt saaet Diet op for, at netop disse Theorier have skabt Modsetningen mellem Proletariatet og Storbørgerne. Jeg paastaar paa det Bestemteste, at Frihandel ikke er til Fordel for den fattigere Klasse, og alle de Indvendinger, som ere fremkomne her mod Beskyttelsestolden, maa jeg henvise til de uholdbare Theoriens Gebet, men virkelig ikke til sande Livserfaringer. Man paastaar, at kun den Industri, der kan arbejde sig frem uden Beskyttelse, er sund og naturlig. Jeg paastaar, at det er fuldstændig usandt; man skal krybe, førend man kan gaa. Naar der i et Naboland er en gennem mange Aar udviklet Industri, og saa denne Industri ved Forholdenes Maat efterhaanden bliver nødvendig for Udviklingen i vort eller et andet Land, hvor den ikke tidligere var kjendt, saa kan den umulig strax optage Konkurrencen med den bestaaende større Industri. Naar vi f. Ex. se de store Fabriklande, hvor en bestemt Industri er udviklet igennem Aarhundreder, ei alene ved Hjælp af Maskiner og Redskaber, men tillige ved, at selve Befolkningen er uddannet til dette Arbejde, og hermed sammenligner de tilgrænsende Nabolande, hvor man ikke tidligere har kjendt denne Industri, men hvor den tiltagende Befolkning nødvendiggjør, at der aabnes lignende Næringsveie for Overbefolkningen, og denne virkelig søger hen til den samme Industriegren, fordi der er naturlig Anvendelse for dens Produkter i Landet, saa er det absolut nødvendigt, at man maa beskytte og understøtte denne Industri, indtil den har opnaaet den Modenhed og det Udviklingsstrin, at den ubeskyttet kan optage Kampen med de andre. Det er desuden ganske mærkværdigt, at